

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 22 § sjukförsäkringslagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att sjukförsäkringslagen ändras så, att minimibeloppet av den moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning som utgår till en förälder som hemma vårdar sitt barn utgår med ett belopp som motsvarar basdelen i stödet för hemvård av barn, dvs. med 78,05 mk per dag enligt 1992 års nivå.

Propositionen, som innebär en ökning av de årliga utgifterna för sjukförsäkringen med ca 25 milj. mk, ansluter sig till budgetpropositionen för 1993 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1994.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Avsikten med stödet för hemvård av barn är att stöda vård av barnet i hemmet. Enligt 8 § 2 mom. lagen om stöd för hemvård av barn (797/92) är basdelen i stödet för hemvård av barn 1 951 mk per månad enligt 1992 års nivå, dvs. 78,05 mk per vardag. Stödets basdel bröts från ingången av oktober 1991 loss från minimidagpenningen enligt sjukförsäkringslagen (364/63). Enligt sjukförsäkringslagen bestäms moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen i allmänhet på samma sätt som en persons sjukdagpenning. Som en följd av ändringen i nivån för stödet för hemvård av barn blev basdelen större än moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningens minimibelopp, som är 63 mark per vardag år 1992. Eftersom nivå-skillnaden mellan å ena sidan basdelen i stödet för hemvård av barn och å andra sidan moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen föranledde problem, ändrades 22 § 1 mom. sjukförsäkringslagen genom en lagändring (621/91) som trädde i kraft den 1 oktober 1991 så, att moderskaps-, faderskaps- och föräldra-

penningen dock minst motsvarar basdelen enligt lagen om stöd för hemvård av barn, om rätt till moderskapspenning uppkommer på nytt då den försäkrade får en förmån enligt nämnda lag.

Avsikten med ändringen av 22 § 1 mom. sjukförsäkringslagen var att förhindra att den nya rätten till moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning försvagar familjens utkomst genom att basdelen i stödet för hemvård av barn inte utgår under tiden för den nya föräldrapenningsperioden. I stadgandet kvarstod dock den olägenheten att de familjer, vilka inte har rätt till stöd för hemvård, kan bli beroende dagpenning som är mindre än basdelen i stödet för hemvård av barn. Även i detta fall är det för en familj som hemma vårdar sitt barn förmånligare att få stöd för hemvård av barn än sjukförsäkringsdagpenning. För att olägenheten skall elimineras föreslås att 22 § 1 mom. sjukförsäkringslagen ändras så, att moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen motsvarar minst basdelen per vardag i stödet för hemvård av barn, dvs. att den är 78,05 mk enligt 1992 års nivå.

Enligt 22 § 2 mom. sjukförsäkringslagen be-

talas föräldrapenning till barnets mor, som är i förvärvsarbete eller i annat arbete utanför hemmet, till ett belopp som motsvarar minimidagpenningen, dvs. 63 mk år 1992. Enligt paragrafens 3 mom. kan föräldrarna, om de båda är i förvärvsarbete under den tid för vilken föräldrapenning betalas, fränsett den tid för vilken faderskapspenning utges, komma överens om till vilken av dem föräldrapenningen skall betalas till ett belopp som motsvarar minimidagpenningen, dvs. 63 mk. Enligt paragrafens 4 mom. betalas till en förälder som ensam svarar för vården av barnet föräldrapenning för tiden i förvärvsarbete till ett belopp som motsvarar minimidagpenningen, dvs. även i detta fall 63 mk. Till föräldrar som arbetar är det inte ändamålsenligt att betala föräldrapenning till ett belopp som motsvarar basdelen i stödet för hemvård av barn. Därför föreslås att de nämnda lagrummen ändras så, att föräldrapenning betalas för den tid föräldern är i arbete och till ett belopp som motsvarar den minimidagpenning om vilken stadgas i 16 § 1 mom. sjukförsäkringslagen, dvs. 63 mk enligt 1992 års nivå. Samtidigt ändras paragrafens 5 mom. i tekniskt hänseende.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Den föreslagna lagändringen ökar utgifterna för sjukförsäkringen med ca 25 milj. mk per år.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet såsom tjänsteuppdrag. I beredningen av ärendet har sjukförsäkringsexperter från folkpensionsanstalten hörts.

4. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1993. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1994 och den föreslås bli tillämpat på dagpenning som hänför sig till tiden efter lagens ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 22 § sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 22 § sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/63) sådan den lyder ändrad genom lagar av den 11 januari 1985, den 28 december 1990 och den 27 mars 1991 (32/85, 1324/90 och 621/91) som följer:

22 §

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen per dag är lika stor som den dagpenning som nämns i 16 och 17 §§ samt i 18 a § 2 mom. Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen är dock minst lika stor som basdelen per dag enligt lagen om stöd för hemvård av barn (797/92).

Är barnets moder i förvärvsarbete eller i annat arbete utanför hemmet under den tid för vilken föräldrapenning utbetalas, skall den föräldrapenning som utbetalas till henne för denna tid vara lika stor som den minimidagpenning som avses i 16 § 1 mom.

Om båda föräldrarna är i förvärvsarbete under den tid för vilken föräldrapenning betalas, frånsett den tid för vilken faderskapspenning utges, kan de komma överens om till

vilken av dem föräldrapenningen skall betalas till ett belopp som motsvarar den minimidagpenning som avses i 16 § 1 mom.

Till en förälder som ensam svarar för vården av barnet betalas föräldrapenning för tiden i förvärvsarbete till ett belopp som motsvarar den minimidagpenning som avses i 16 § 1 mom.

Till moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning betalas barnförhöjning i enlighet med vad som stadgas i 18 §, likväl inte för nyfött barn eller sådant adoptivbarn för vars vård föräldrapenning utges.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Lagen tillämpas på moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning som gäller tiden efter lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 20 november 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma HUUHTANEN*

Lag

om ändring av 22 § sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 22 § sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/63) sådan den lyder ändrad genom lagar av den 11 januari 1985, den 28 december 1990 och den 27 mars 1991 (32/85, 1324/90 och 621/91) som följer:

Gällande lydelse

22 §

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen per dag är lika stor som den dagpenning som nämns i 16 och 17 §§ samt i 18 a § 2 mom. Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen är dock minst lika stor som grunddelen enligt lagen om stöd för vård av barn i hemmet (24/85), om rätt till moderskapspenning uppkommer på nytt då den försäkrade får en förmån enligt nämnda lag.

Är barnets moder i förvärsarbete eller i annat arbete utanför hemmet under den tid för vilken föräldrapenning utbetalas, skall den föräldrapenning som utbetalas till henne för denna tid vara lika stor som minimidagpenningen.

Om båda föräldrarna är i förvärsarbete under den tid för vilken föräldrapenning betalas, fränsett den tid för vilken faderskapspenning utges, kan de komma överens om till vilken av dem föräldrapenningen skall betalas till ett belopp som motsvarar minimidagpenningen.

Till en förälder som ensam svarar för vården av barnet betalas föräldrapenning för tiden i förvärsarbete till ett belopp som motsvarar minimidagpenningen.

Till moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning betalas barnförhöjning så som i 18 § är stadgat, likväl inte för nyfött barn eller sådant adoptivbarn för vars vård föräldrapenning utges.

Föreslagen lydelse

22 §

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen per dag är lika stor som den dagpenning som nämns i 16 och 17 §§ samt i 18 a § 2 mom. Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen är dock minst lika stor som *basdelen per dag* enligt lagen om stöd för *hemvård* av barn (797/92).

Är barnets moder i förvärsarbete eller i annat arbete utanför hemmet under den tid för vilken föräldrapenning utbetalas, skall den föräldrapenning som utbetalas till henne för denna tid vara lika stor som *den minimidagpenning som avses i 16 § 1 mom.*

Om båda föräldrarna är i förvärsarbete under den tid för vilken föräldrapenning betalas, fränsett den tid för vilken faderskapspenning utges, kan de komma överens om till vilken av dem föräldrapenningen skall betalas till ett belopp som motsvarar *den minimidagpenning som avses i 16 § 1 mom.*

Till en förälder som ensam svarar för vården av barnet betalas föräldrapenning för tiden i förvärsarbete till ett belopp som motsvarar *den minimidagpenning som avses i 16 § 1 mom.*

Till moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning betalas barnförhöjning *i enlighet med vad som stadgas* i 18 §, likväl inte för nyfött barn eller sådant adoptivbarn för vars vård föräldrapenning utges.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Lagen tillämpas på moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning som gäller tiden efter lagens ikraftträdande.